

השבת

של רבי נחמן מברסלב

עלו
ר"ס

במדבר

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל רב אדסר בן ר' אייזיק שלמה, זצוק"ל
טוב להגיד ולשיר: **נְנוּ נְנוּמָּ בְּמִדְבָּר** מאובן לזכות לכל הישועות

במדבר

לקוטי הלכות - הפקר
ונכסי הגר ג' א'

ישראל קבלו התורה במדבר, שהוא מקום הפקר ...

בלא התורה, נחשב כל העולם **הפקר** כמדבר והכל יכולין לשלוט בו, חס ושלוש. כי באמת, הן בכלליון העולם קודם קבלת התורה, והן בכל אדם בפרטיות, כל זמן שאינו נוהג כשורה, חס ושלוש, ואינו מקיים את התורה חס ושלוש, אז העולם והאדם הם בבחינת הפקר.

כי אין הפקר גדול מזה, כשאין חושבין על אחריות ותכליתו, ומה יהיה ממנו בעלמא דאתי, לאחר פטירתו, כי אי אפשר להמלט מן המתיה בשום אופן, כי אפילו כשיבא משיח, במהרה בימינו, גם אז יהיה מוכרח כל אדם למות, כמו שאמר רבינו ז"ל בפירוש, שאפילו משיח בעצמו ימות, לא כמו שחושבין העולם שכשיבא משיח תתבטל המיתה, כי לא כן הוא כנ"ל.

ואם כן, מאחר שאי אפשר להמלט מזה, ואז יהיה עולם ארוך לעולמי עד ולנצח נצחים, היש מופקר גדול מזה, כשהולך אחר תאוות לבו, ומפקיר עצמו מחיים נצחיים; וכמו שאמר רבינו ז"ל, ונדפס בשיחות הר"י, שאמר רבינו ז"ל, **שהפקירות אין צריכין לעבודת השם יתברך!** כי יכולין להיות איש כשר בלי הפקירות.

ואמר: **אף על פי שאצלי אין זה הפקירות כלל, כי אדרבה להיפך הוא מופקר**, היינו מי שאינו מפקיר עצמו בשביל השם יתברך, זהו מופקר באמת. אך, אף על פי כן, אפילו מה שנקרא אצל העולם הפקירות וכי' גם זה אין צריכין כי יכולין להיות איש כשר בלי הפקירות, עיין שם.

נמצא שבאמת, זה שאינו הולך בדרכי ה', זהו מופקר באמת, כי אין הפקירות גדול מזה, שמפקיר חיים נצחיים וטוב אמתי ונצחי בשביל שעה קלה בשביל תענוגי עולם הזה, שהוא כצל עובר וכל תענוגיו מעורבים במרירות, בכעס ויגון ומכאובות, ואין שום אדם שרודף אחר עולם הזה, שיהיה לו נחת ותענוג בעולם הזה, כי כל ימיו כעס ומכאובות.

כי העולם הזה מלא פגעמים וצרות ויסורים ודאגות ומרירות גדול, בכל עת ובכל שעה, וכמובא בשלי"ה: **אין רגע בלא פגע אין שבוע אין שמיטה** וכי' וכי' עיין שם. וכמובא אצלנו, במקום אחר, שבאמת אין נמצא גם אחד שיהיה לו עולם הזה כלל.

ובודאי אין טוב באדם, כי אם לרדוף תמיד אחר התכלית האמתית, תכלית הנצחי, שהוא לעבוד את ה' תמיד, לסור מרע ולעשות טוב, שזהו טוב אמתי לנצח נצחים.

נמצא, מי שאינו מקבל על עצמו עול תורה ומצוות, הוא בחינת **מופקר**, ובאמת הוא הפקר, כי נסתלק ממנו שמירתו יתברך, והכל יכולין לשלוט בו וכמו שמצינו בכלליות ישראל, כשחטאו בימי בית ראשון, שניבאו להם הנביאים, שיהיו כמו הפקר וישלטו בהם העובדי כוכבים, כמו שכתוב בירמיה (י"ד): **הנני קורא לכם דרוך נאום ה' אל החרב וכו'.** ופירש רש"י שם: **הנני קורא לכם דרוך מאתי שאיני אדון לכם ותהיו הפקר אל החרב וכו'.** וכיוצא בזה בכמה פסוקים, וזהו בחינת חורבן הבית המקדש, עד ששלטו בו ידי זרים.

כי קודם קבלת התורה, וכן כשעוזבין את התורה, חס ושלוש, ואין מקיימין אותה חס ושלוש, אזי העולם חס ושלוש בבחינת הפקר, כי עיקר קיום העולם הוא על ידי התורה.

וישראל זכו בכל העולם ומלואו על ידי קבלת התורה, ובשביל זה קיבלו ישראל את התורה במדבר, **כי מדבר הוא מקום הפקר**, להורות שישאל **זכו בכל העולם מן ההפקר**, על ידי התורה, כי קודם קבלת התורה הכל נחשב כמדבר, שהוא הפקר ...

מתוך שיחות הר"י
שיחה רל"ב

סיפור

... עוד שמעתי מפי הנ"ל, שכמה פעמים נכנס אליו ורצה לדבר עמו, ולא היה יכול לפתוח פיו, לדבר לפניו מה שבלבו, ופעם אחת היה עומד ומשמשו, והיה בדעתו לדבר עמו מיד, אבל לא היה יכול לפתוח פיו כלל. ואחר כך צוה רבנו זכרוננו לברכה, שיושיט לו מנעליו לנעלם לכבוד שבת כי היה אז אחר יציאה מהמרחץ, בערב שבת, ואז בעת שהושיט לו מנעליו, ענה רבנו זכרוננו לברכה, מעצמו ואמר לו: **תרגיל עצמך**

לדבר לפני השם יתברך, ואז תוכל אחר כך לדבר עמי, גם כן.

אחר כך בעת שזכה לדבר עמו, אז כשנכנס אליו ורצה גם כן לדבר והיה קשה עליו מאד לדבר, ענה רבנו זכרוננו לברכה ואמר: **גיבור אחד חגר מתניו לכבוש חומה חזקה; ואחר כך, כשבא אל השער, היה ארוג על השער מטוה מקורי עכביש שסתם השער, וכי יש שטות מזה שיהיה חוזר ממלחמתו מחמת הסתימה של הקורי עכביש!?** (והנמשל מובן).

ואחר כך, אמר לו: **העיקר הוא הדיבור! שעל ידי הדיבור יכולין לכבוש הכל, ולנצח כל המלחמות!** ואמר: **אף על פי שיכולין להתבודד במחשבה, אבל העיקר הוא הדיבור!**

ומבואר הנמשל ממילא לענין, מה שקשה על האדם לדבר לפני השם יתברך, או לפני הצדיקים האמתיים, מה שבלבו, וכל זה מחמת בושה וכבודות שלו, שאין לו עזות דקדושה, רוצה לכבוש בדבורו מלחמה חזקה שהוא מלחמת היצר, ועכשיו כשהוא סמוך לדבר, ולכבוש ולשבר חומות ולפתוח שערים על ידי הדיבור, ובשביל מניעה קלה מחלישות דעתו וכיוצא, ימנע, חס ושלוש, מלדבר! כי הלא המניעה הזאת נחשבת לסתימה של קורי עכביש, כנגד החומות, שרוצה לשבר בדבורו.

גם, סיפר לי האיש הנ"ל, שרבנו צוה לו שיהיה לו התבודדות שתי שעות ביום, שעה אחת שילך וישתקק ויכין עצמו לדבר, ויערוך לבו לכך, אחר כך ידבר שעה אחת.

אוצר היראה
מהדורא בתרא, ל'.

התחזקות

מבואר, בכתבי הארי ז"ל, שתחילת הבריאה היה על ידי כמה צמצומים שכביכול, המשיך האור באיזה בחינה, ואחר כך העלימו, וכן כמה וכמה פעמים בכמה דרכים, ועל ידי זה דייקא נתהוו הכלים שיוכלו לקבל האור.

וכל זה הוא סוד מיתת המלכים ותיקונם, שדייקא על ידי השבירה והמיתה נמשך אחר כך עולם התיקון בתוספות אור נפלא יותר, כמובן בכתבים.

אבל עיקר הכל, היה תלוי בהאדם הבעל בחירה, כי הוא היה צריך לתקן הכל על ידי אתערותא דלתתא; ועל כן עתה גם כן העיקר תלוי בתשובה של

האדם, כי בהכרח שיהיה על כל פנים איזה התעוררות בעלמא, שהוא בחינת אתערותא דלתתא.

● ועל כן, אין לך דבר שעומד בפני התשובה, **ועד יום מותו תחכה לו** וכו', כי אפילו אם חטא כמו שחטא אלפים פעמים, עם כל זה, בכל פעם שמתעורר באיזה התעוררות לשוב אל השם, אין שום התעוררות נאבד, כמו שכתב בזהר הקדוש: **לית רעותא טבא דאתאביד** [אין רצון טוב שנאבד], כי על ידי התשובה נתהפכין העוונות לזכויות, כי נעשה תיקון על ידי הקלקולים, כי כל מה שקלקל והמשיך האור למקום שהמשיך, שזה עיקר הקלקול; אבל אחר כך כשנתעורר בתשובה הוא מקים הכל, ואזי נעשה על ידי זה דייקא כלים חדשים, ונמשך לתוכן **אור חדש ונפלא**, כי על ידי שהמשיך האור למקומות גסים וכו', על ידי זה נתעבו הכלים, ויכולים אחר כך לזכך עד שיתהפך הכל לטובה, שדייקא על ידי זה יתהוו כלים נפלאים, לקבל האור חדש, שלא היו יכולים לקבל מקודם, כי לא היה אפשר להתעבות הכלים כי אם על ידי זה, שזהו בחינת **ירידה תכלית העליה, עוונות נתהפכין לזכויות התרחקות תכלית התקרבות**, שכל זה הוא בחינת תיקון מיתת המלכים, שדייקא על ידי מיתתם ושבירתם נמשך אור-מה החדש הגדול ביותר, כמובן בכתבים.

● אבל כל זה, לאו כל אדם זוכה, כי אם בכח הצדיקים הגדולים שיודעים סוד זה לעמקו, שהם יכולים לעורר בני אדם לתשובה ולחזק את כל אחד, ולהעלות כל מיני התעוררות בעלמא, כל נקדה ונקדה טובה, ולתקן על ידי זה כלים נפלאים, באופן שיתתקן כל אחד ביתר שאת, על כן צריכין לחפש מאד אחר צדיק כזה שיוכל לעסוק בתקונו, **והחפוש והבקשה בעצמה היא טובה גדולה מאד לנצח**, אפילו אם קלקל כמו שקלקל, כי הצדיקים הגדולים זכו למה שזכו על ידי אתערותא דלתתא שלהם בתכלית תכלית השלמות, ועל כן עשו כלים נפלאים ונוראים מאד שיכולים לתקן כל הקלקולים שבעולם, רחמנא לצלן. רק אף על פי כן, צריכין על כל פנים איזה התעוררות בעלמא של האדם בעצמו, כי בלי שום התעוררות כלל אי אפשר לתקנו כראוי; ויזהר בנפשו על כל פנים, שלא יהיה לץ וחולק עליו, חס ושלוש, על הצדיק העוסק בתקונו.

● וזה בחינת מעלת התשובה, שהפליגו בה רבותינו ז"ל מאד, **שבמקום שבעלי תשובה עומדים** וכו', וכן אמרו רבותינו ז"ל, שמגעת עד כסא הכבוד, כי דייקא מחמת שירד למקומות נמוכים ומגשמים כאלה והתגבר בכח הצדיק לעלות משם, על ידי זה דייקא נעשים כלים נפלאים לקבל האור הנפלא, מה שאין צדיקים

גמורים יכולים לקבל אור כזה, מחמת שאין להם כלים כאלו, וכל זה אי אפשר לזכות כי אם בכח **הצדיקים הגדולים שהם עיקר הבעלי תשובה**, כי הם הבעלים של תשובה, וכל מי שחס על חייו ורוצה לשוב בתשובה, צריך לקבל מהם, כי הם, אף על פי שלא טעמו טעם חטא מעולם, אף על פי כן הם עושים תשובה בכל פעם על השגתם הראשונה, וגם הם יורדים למקומות נמוכים מאד בכוונה, בשביל להעלות הנפשות משם ולהחזירם בתשובה, שזה בחינת **ואני ידי מלכלכות בדם ובשפיר** וכו' **כדי לטהר** וכו'.

● ובכח אלו הצדיקים, יש תקוה לכל מי שיאחז בהם, שיעלה מעמק ירידתו לעליה גדולה, ושיהיו נעשים על ידי זה דייקא כלים נפלאים, לקבל אור האין סוף כראוי. רק העיקר שישמע לדבריהם וילך בדרכיהם מעתה על כל פנים, ויסלק חכמתו, כאילו **אין לו שום שכל**, רק יבטל דעתו לגמרי נגדם, ואז יזכה בודאי לאחרית טוב כנ"ל.

● ועל ידי הטבילה בשבועות, וקבלת היום טוב כראוי, זוכים לקדושת שבועות.

● מקוה של שבועות מרמזת גם על קדושת שער החמישים, מחמישים שערי בינה, שמשם נמשך קדושה וטהרה על ישראל, בשבועות.

● בשבועות מקבלים את התורה. היינו שבים זה נמשך בכל שנה ושנה ידיעה חדשה, לדעת ולהבין עצות לקיום התורה, שזה עיקר קבלת התורה.

● וכפי מה שכל אדם מרבה בתפילה להשם יתברך עבור קיום התורה, וכפי מה שכל אדם מתחזק ברצונות ובכיסופים ונכסף לקיום התורה, כן הוא זוכה מדי שנה בשנה לקבל בחג השבועות דעת גדול, שנמשך מן השמים לקיום התורה, שזה עיקר קבלתה.

● כך מבואר בלקוטי הלכות. גם אפשר לקבל ביום טוב שבועות חיות חדשה, ולהמשיך רפואה לריאה...

תפילה

לקוטי תפילות א'
תפילה נ"ו (סימן תרצ"ט)

● ועזרנו וזכנו והושיענו, שנזכה לטהר ולקדש עצמנו בכל עת, על ידי טבילת מקוה, ונזכה להמשיך עלינו טהרה וקדושה גדולה, על ידי טבילת המקוה, לטהר עצמנו מכל הטמאות מכל החטאים והעוונות והפשעים, שחטאנו ושעווינו ושפשענו לפניך, מנעורינו עד היום הזה, ולהמשיך עלינו קדושה גדולה, על ידי המקוה הקדושה. ● ותשפיע עלינו, על ידי זה, דעת גדול ורחמים רבים, ותתן לנו כוח; ותעזרנו שנזכה להמתיק, על ידי טבילת המקוה, כל הדינים שבעולם, מעלינו ומעל זרעינו ומעל כל עמך בית ישראל, ולבטל כל הצרות וכל הגזרות רעות, על ידי זה, ותושיע לנו תמיד, על ידי טבילת המקוה הקדושה והנוראה מאד, ויקויים מקרא שכתוב: **מקוה ישראל ה' מושיעו בעת צרה**.

● ותזכנו להמשיך עלינו קדושת המקוה של חג השבועות הקדוש, שהוא זמן מתן תורתנו, שאז נתקרבו ישראל אליך, וזכו לקבל את התורה הקדושה, על ידי טבילת המקוה, ונזכה כלנו בחג השבועות לטבל עצמנו במקוה העליונה, במקוה של שער החמשים של הקדושה, שהוא רחמים גדולים ורבים, וחסד עליון ודעת גדול מאד.

● ותעזרנו, שנזכה להמשיך עלינו קדושת המקוה הזאת, בכל השנה כלה, ונזכה לטהר ולקדש עצמנו תמיד, ולצאת מהרה מחמשים שערי טמאה, ולכנס בתוך החמשים שערי קדושה, ויקויים בנו מהרה מקרא שכתוב: **וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם, מכל טמאותיכם ומכל גולויכם אטהר אתכם**.

שיחות הר"ן

אות ט"ו

§ הזהיר מאד כמה פעמים להתפלל בכוח גדול, להכניס כל כוחו בדבורי התפילה, וכמבואר מזה בספריו הקדושים, בכמה מקומות (קכ"ה). § ואמר כמה פעמים שהאדם צריך להכריח עצמו מאד לתפילה, לא כמו שאומרים קצת שאין להכריח עצמו לתפילה, רק אדרבא צריכין להכריח עצמו מאד מאד בכל הכוחות, לתפילה. § שוב אמר: כשאדם מתפלל בכוונה דהיינו שמקשר המחשבה אל הדיבור, ומטה אזנו ושומע מה שהוא מדבר, אזי הכוחות נמשכין ממילא לתוך דבורי התפילה, כי כל הכוחות מצפין ומסתכלין תמיד על זה, שימשכו ויכנסו בתוך דבורים קדושים.

§ על כן, כשמתפלל בכוונה, נמשכין ונכנסין כל הכוחות שלו ממילא לתוך התפילה, וזוכה להתפלל בכוח גדול, אף על פי שאינו מכריח עצמו לזה, כי הכוחות נמשכין ממילא לתוך דבורי התפילה, כשמתפלל בכוונה.

עצות

עצות המבוארות
שבועות, ד"ה'

● טבילת מקוה בשבועות הוא תיקון גדול, ועל ידי זה נמשך דעת גדול, ונמשכים חסדים רבים וגדולים.

● כי הרחמים הם כפי הדעת, ומכוון שבשבועות נמשך דעת גדול מאד, על כן יורדים ובאים מלמעלה חסדים גדולים ורחמים רבים.

● אשרי האיש שזוכה לקבל שבועות בקדושה ובכשרות, ובפרט הטבילה במקוה, שהיא בוודאי מצוה גדולה מאד.